

ГОМЕЛЬСКИ АБЛАСНЫ
ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

ГАЛОЎНАЕ ЎПРАЎЛЕННЕ
АДУКАЦЫИ

ГОМЕЛЬСКИЙ ОБЛАСТНОЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ

ГЛАВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ
ОБРАЗОВАНИЯ

ЗАГАД

ПРИКАЗ

10.04.2025 № 299
г.Гомель

г.Гомель

О проведении конкурсов
республиканской акции
«Я гэты край Радзімаю заву»

В соответствии с письмом Министерства образования Республики Беларусь от 21.02.2025 № 06-01-14/2185/дс/, с целью совершенствования деятельности учреждений образования по патриотическому воспитанию детей и учащейся молодежи через активное включение их во всестороннее изучение историко-культурного и природного наследия малой родины, своей семьи и рода ПРИКАЗЫВАЮ:

1. Организовать проведение конкурсов в рамках республиканской акции «Я гэты край Радзімаю заву» (приложение):

1.1. «Мой род, мая сям'я» – с марта по октябрь 2025 г.;

1.2. «Па старонках Дзённіка вандроўніка» – с марта по ноябрь 2025 г.

2. Ответственность за организацию и проведение областных этапов конкурсов республиканской акции, представление конкурсных материалов на республиканские этапы, возложить на директора государственного учреждения образования «Гомельский областной центр туризма и экологии детей и молодёжи» (далее – Центр туризма и экологии) Морозова А.Л.

3. Руководителям отделов образования райисполкомов, отделов образования спорта и туризма администраций районов г. Гомеля, учреждений образования, реализующих образовательные программы профессионально-технического и среднего специального образования, учреждений образования «Гомельский государственный областной лицей», «Мозырский государственный областной лицей», государственного учреждения образования «Гомельское кадетское училище»:

3.1. организовать проведение районных этапов республиканских конкурсов:

3.2.1. «Мой род, моя сям'я» в соответствии с п.2.1. положения (индивидуально) в возрастных категориях: до 14 лет, 14 лет и старше;

3.2.2. «Па старонках Дзённіка вандроўніка» в соответствии с п.2.2 положения (индивидуально) учреждений общего среднего образования в возрастных категориях: 1-4 классы, 5-11 классы;

3.3. материалы победителей и призеров направить для участия в областных этапах конкурсов с предоставлением протоколов заседаний жюри в Центр туризма и экологии (246029, г. Гомель, пр. Октября 36-а) в следующие сроки:

п. 3.2.1. «Мой род, моя сям'я» – до 3 октября 2025 г.,

п. 3.2.2. «Па старонках Дзённіка вандроўніка» – до 14 ноября 2025 г.

4. Контроль за исполнением приказа возложить на заместителя начальника главного управления образования – начальника отдела кадровой и планово-экономической работы Дулуб О.А.

Начальник главного
управления образования

Р.И. Смирнов

Заместитель начальника –
начальник отдела кадровой и
планово-экономической работы
О.А. Дулуб

Начальник отдела воспитательной
и социальной работы
Е.И. Ключкова

ПАЛАЖЭННЕ

аб правядзенні мерапрыемстваў рэспубліканскай акцыі
«Я гэты край Радзімаю заву»

*Дадатак да пісьма Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
21.02.2024 № 06-01-14/2185/дс/*

1. Агульныя палажэнні

1.1. У адпаведнасці з планам работы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь на 2025 год, планам мерапрыемстваў па рэалізацыі Праграмы бесперапыннага выхавання дзяцей і моладзі на 2021-2025 гг. з мэтай удасканалення дзейнасці ўстаноў адукацыі па патрыятычным выхаванні дзяцей і навучэнскай моладзі праз актыўнае ўключэнне іх ва ўсебаковае вывучэнне, гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны малой радзімы, сваёй сям'і і роду ў 2025 годзе ў рамках рэспубліканскай акцыі «Я гэты край Радзімаю заву» (далей – Акцыя) праводзяцца рэспубліканскія конкурсы (далей – конкурсы):

«Мой род, мая сям'я»;

«Па старонках Дзённіка вандроўніка».

1.2. Арганізатарам правядзення конкурсаў Акцыі з'яўляецца Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. Арганізацыйнае і метадычнае забеспячэнне конкурсаў Акцыі ажыццяўляе ўстанова адукацыі «Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства» (далей – Рэспубліканскі цэнтр).

1.3. Конкурсы Акцыі праводзяцца ў чатыры этапы з вызначэннем пераможцаў і прызёраў:

першы этап (адборачны) – ва ўстановах адукацыі, у тым ліку ва ўстановах адукацыі абласнога, Мінскага гарадскога падпарадкавання;

другі этап (адборачны) – раённы, у тым ліку для гарадоў, якія маюць раённае дзяленне, гарадскі (акрамя г. Мінска);

трэці этап (адборачны) – абласны, Мінскі гарадскі. На дадзеным этапе могуць прымаць удзел установы адукацыі абласнога і Мінскага гарадскога падпарадкавання;

чацвёрты (заклучны) – рэспубліканскі.

1.4. Для правядзення конкурсаў Акцыі на кожным этапе ствараюцца арганізацыйныя камітэты (далей – аргкамітэты).

Аргкамітэт кожнага этапу:

забяспечвае арганізацыйнае і метадычнае суправаджэнне конкурсаў Акцыі;

даводзіць інфармацыю аб конкурсах Акцыі да ведама ўстаноў адукацыі;

вызначае месца і канкрэтныя даты правядзення адпаведнага этапу конкурсаў Акцыі, якія прадугледжваюць вызначэнне пераможцаў і прызёраў;

ажыццяўляе персанальны падбор складу журы конкурсаў Акцыі і зацвярджае яго ва ўстаноўленым парадку;

аналізуе і абагульняе вынікі конкурсаў Акцыі;

асвятляе ход падрыхтоўкі, правядзення і вынікі конкурсаў Акцыі ў сродках масавай інфармацыі.

У склад аргкамітэтаў могуць уваходзіць прадстаўнікі зацікаўленых дзяржаўных органаў і арганізацый, грамадскіх аб'яднанняў, устаноў адукацыі, сродкаў масавай інфармацыі, прадстаўнікі органаў самакіравання ўстаноў адукацыі і інш.

1.5. Для падвядзення вынікаў конкурсаў Акцыі на кожным этапе аргкамітэтам ствараецца журы, якое:

праводзіць ацэнку работ (у завочнай і вочнай (пры неабходнасці) формах);

вызначае пераможцаў і прызёраў адпаведных этапаў конкурсаў Акцыі;

прадстаўляе выніковыя пратаколы конкурсаў Акцыі ў адпаведныя аргкамітэты.

1.6. Удзельнікі конкурсаў Акцыі – асобныя навучэнцы ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, устаноў дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі.

2. Асаблівасці правядзення конкурсаў Акцыі.

2.1. Рэспубліканскі конкурс «Мой род, мая сям'я»

2.1.1. Рэспубліканскі конкурс «Мой род, мая сям'я » (далей - конкурс) праводзіцца з лютага па кастрычнік 2025 года.

2.1.2. Конкурс праводзіцца ў мэтах духоўнага ўзбагачэння навучэнцаў праз пераемную сувязь пакаленняў і фарміравання асэнсаванага разумення імі непарыўнай сувязі гісторыі сям'і з гісторыяй сваёй краіны.

2.1.3. Асноўнымі задачамі конкурсу з'яўляюцца:

садзейнічанне асэнсаванню навучэнцамі сямейных каштоўнасцей арыенціраў, фарміраванне ў іх патрэбы да самаадукацыі і самавыхавання;

далучэнне моладзі да пошукавай дзейнасці, накіраванай на даследаванне ўласных радаводаў;

прывіццё даследчых навыкаў, пашырэнне і паглыбленне інтэлектуальных і пазнавальных магчымасцей навучэнцаў;

пашырэнне гісторыка-радаводнага кругагляду;

умацаванне сямейных сувязяў;

прывіццё пачуцця гонару, павагі і любові да сваёй сям'і, свайго роду;

вывучэнне, перайманне і адраджэнне сямейных традыцый;
даследаванне сямейных рэліквій.

2.1.4. Парадак правядзення конкурсу

У конкурсе прымаюць удзел навучэнцы адпаведна п. 1.6 у дзвюх катэгорыях: да 14 гадоў, 14 і болей.

2.1.5. Удзельнікі конкурсу даследуюць гісторыю сваёй сям'і (роду), генэзіс свайго прозвішча; знаёмяцца з сямейнымі рэліквіямі, звычаямі і традыцыямі; здабываюць, аналізуюць, сістэматызуюць і абагульняюць матэрыялы розных інфармацыйных крыніц, ствараюць уласны радавод з генеалагічным дасье на прадстаўнікоў роду, працуюць над стварэннем карты-схемы рассялення прадстаўнікоў роду.

2.1.6. На конкурс прадстаўляецца конкурсная работа, якая ўключае:

уласны радавод (генеалагічнае дрэва, табліца і г.д.), дзе з максімальнай паўнатай фіксуюцца ўсе прадстаўнікі роду (імя і прозвішча, гады жыцця, месца нараджэння, ступень роднасці (маці, бацька, сястра...), не меней чацвёртага калена (да прадзедаў);

генеалагічнае дасье на кожнага прадстаўніка роду, куды ўваходзіць яго біяграфія з выпіскамі з пісьмовых крыніц, тэкстамі ўспамінаў, фатаздымкамі, дакументамі, якія пацвярджаюць факты біяграфіі і г.д.;

матэрыял па гісторыі сям'і (роду), дзе ў храналагічнай паслядоўнасці прадстаўлена апісанне жыццядзейнасці сваякоў, а таксама важных для сям'і (роду) падзей;

матэрыял з апісаннем захаваных сямейных рэліквій (з іх фотавывявай), сямейных звычаяў, традыцый, паданняў, легенд (пры наяўнасці);

матэрыял антрапанімічных даследаванняў сям'і, роду (паходжанне імёнаў, прозвішчаў, мянушак);

карту-схему з адлюстраваннем геаграфіі рассялення прадстаўнікоў роду.

На конкурс прадстаўляюцца матэрыялы ў друкаваным і электронным выглядзе.

2.1.7. Асноўныя крытэрыі ацэнкі конкурсных матэрыялаў:

адпаведнасць патрабаванням п. 2.1.6.;

змястоўнасць матэрыялу, інфармацыйная напоўненасць;

аналітычны падыход;

храналалагічная паслядоўнасць;

культура мовы;

творчы падыход у афармленні.

2.2. Рэспубліканскі конкурс «Па старонках Дзённіка вандроўніка» (далей – конкурс) праводзіцца з лютага па снежань 2025 года.

2.2.1. Асноўныя мэты і задачы конкурсу

Конкурс праводзіцца з мэтай фарміравання патрыятычных пачуццяў у навучэнцаў праз іх далучэнне да актыўнай турысцка-экскурсійнай дзейнасці.

Асноўнымі задачамі конкурсу з’яўляюцца:

удасканаленне сістэмы турысцка-экскурсійнай работы ва ўстановах адукацыі, развіццё адукацыйнага турызму;

пашырэнне ведаў навучэнцаў аб гістарычнай, культурнай і прыроднай спадчыне роднага краю;

развіццё пазнавальнай дзейнасці навучэнцаў і іх творчых здольнасцей.

2.2.2. Парадак правядзення конкурсу

У конкурсе прымаюць удзел навучэнцы агульнай сярэдняй адукацыі ў дзвюх катэгорыях: 1-4 класы, 5-11 класы.

Навучэнцы індывідуальна (у суправаджэнні законных прадстаўнікоў непаўналетняга) або ў складзе экскурсійных груп удзельнічаюць у экскурсіях/паходах, запаўняюць Дзённік вандроўніка (далей – Дзённік), у якім фіксуюць наведаныя аб’екты гісторыка-культурнай і прыроднай спадчыны нашай краіны.

Дзённік запаўняецца ў адпаведнасці з рэкамендацыямі, якія размешчаны на сайце Рэспубліканскага цэнтра ([https://rcek.by/Турысцка-экскурсійная праца](https://rcek.by/Турысцка-экскурсійная_праца)).

2.2.3. Конкурсная работа складаецца з Дзённіка і творчай работы «3 алоўкам у вандроўку».

Пры ацэнцы Дзённіка ўлічваецца наяўнасць наступных паказчыкаў:

колькасць экскурсій/паходаў, у якіх прынялі ўдзел навучэнцы (ад 2 да 5, у залежнасці ад узросту);

паўната запаўнення табліц (па экскурсіях/паходах, якія здзейснілі навучэнцы);

выкананыя заданні (для навучэнцаў II і III ступеняў адукацыі, якія размешчаны ў канцы Дзённіка);

адзнакі (абавязкова) аб наведванні экскурсійных аб’ектаў у адпаведнасці з рэкамендацыямі;

фотаздымкі або qr-коды са спасылкай на фотаздымкі (фотаздымкі павінны быць зроблены на фоне аб’ектаў маршруту і мець подпіс: дата, назва аб’ектаў, месца знаходжання);

запіс, які зроблены падчас ці пасля экскурсіі/паходу (разварот Дзённіка «Для заміток/Мои впечатления»).

Таксама будзе ацэньвацца творчае афармленне, акуратнасць запаўнення Дзённіка, культура мовы. Пры творчым падыходзе да афармлення Дзённіка абавязкова павінен быць варыянт яго зацверджанага макета.

Творчая работа «З алоўкам у вандроўку» (далей – творчая работа) – гэта матэрыял інфармацыйна-публіцыстычнага жанру ў выглядзе нататкі адной з экскурсіі/паходу: аповед аб падзеях, уражаннях, назіраннях, сустрэчах з цікавымі людзьмі.

Матэрыял павінен змяшчаць: завязку (пачатак падзеі), развіццё дзеянняў (апісанне канкрэтных дзеянняў, якія адбыліся падчас экскурсіі/паходу), кульмінацыю (найбольш цікавы, яркі момант у экскурсіі/паходзе), развязку (уражанні, якія засталіся пасля экскурсіі/паходу).

На конкурс падаецца творчая работа напісаная ад рукі ўдзельнікам конкурсу.

2.2.4. Асноўныя крытэрыі ацэнкі конкурсных матэрыялаў:
адпаведнасць патрабаванням да конкурснага матэрыялу;
змястоўнасць (паўната раскрыцця, арыгінальнасць задумы);
аўтарскае прадстаўленне работы (самастойныя і абгрунтаваныя меркаванні, адпаведнасць зместу ўзросту аўтара);
адпаведнасць жанру (нататкі);
культура мовы;
творчае афармленне.

Вынікі конкурсу падводзяцца па суме балаў ацэнкі Дзённіка і творчай работы.

3. Для ўдзелу ў рэспубліканскім этапе конкурсу абласных і Мінская гарадская ўстановы дадатковай адукацыі павінны запоўніць заяўку на ўдзел, якая размяшчаецца на платформе «Патрыот.by» (<https://patriot.rcek/by/>) у афішы мерапрыемства:

для конкурсу «Мой род, мая сям'я» - да 17 кастрычніка 2025 года;
для конкурсу «Па старонках Дзённіка вандроўніка» - да 1 снежня 2025 года.

Заяўка ўключае прадстаўленне канкрэтных дадзеных пераможцаў і прызёраў абласных, Мінскага гарадскога этапу конкурсу і матэрыялаў удзельнікаў конкурсу (не больш за 6 работ у кожнай катэгорыі) у электронным выглядзе.

Папярковы варыянт зарэгістраваных матэрыялаў, а таксама пратаколы пасяджэнняў журы з указаннем колькаснага аналізу ўдзельнікаў рэгіянальнага этапу конкурсу дасылаюцца на адрас: 220114, г. Мінск, вул. Макаёнка, 8 (Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства, аддзел краязнаўства і патрыятычнага выхавання):

да 23 кастрычніка 2025 года для конкурсу «Мой род, мая сям'я»;

да 5 снежня 2024 года для конкурсу «Па старонках Дзённіка вандроўніка».

Тэлефон для даведак: 8017 3200633.

4. Конкурсныя работы павінны абавязкова мець тытульную старонку з пазначэннем поўнай назвы ўстановы адукацыі (без скарачэнняў), раёна, вобласці, назвы конкурсу і тэмы працы, інфармацыі аб аўтару работы (прозвішча, імя, імя па бацьку, клас/аб'яднанне па інтарэсах/група навучання) і аб кіраўніку/кіраўніках (прозвішча, імя, імя па бацьку (без скарачэнняў), пасада), а таксама нумары кантактных тэлефонаў. Да матэрыялу, напісанага на рускай мове, неабходна ўключаць тытульную старонку на беларускай мове.

5. Аўтары, удзельнікі конкурсаў, даюць згоду арганізатарам адпаведных этапаў правядзення конкурсаў на публікацыю сваіх работ у друкаваных і (ці) электронных выданнях, публічную дэманстрацыю на сайтах арганізатараў, некамерцыйнае выкарыстанне матэрыялаў з мэтай папулярызацыі Акцыі (з захаваннем аўтарскіх правоў), а таксама згоду на праўку і скарачэнні (пры неабходнасці) тэкставых матэрыялаў з захаваннем аўтарскай пазіцыі.

6. Падвядзенне вынікаў конкурсаў Акцыі

Пераможцы і прызёры конкурсаў Акцыі вызначаюцца ў кожнай узроставай катэгорыі згодна з парадкам правядзення адпаведнага конкурсу.

Пры падвядзенні вынікаў конкурсаў Акцыі пры роўнай колькасці балаў на падставе рашэння журы можа ўсталёўвацца адпаведная колькасць прызавых месцаў (першае, другое, трэцяе).

Пераможцы і прызёры заключнага этапу конкурсаў Акцыі ўзнагароджваюцца дыпламамі I, II, III ступені Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, дыпламамі Рэспубліканскага цэнтра.

6. Фінансаванне конкурсаў Акцыі ажыццяўляецца:

на першым, другім, трэцім этапах – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў мясцовага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам;

на чацвёртым (заклучным) этапе – ва ўстаноўленым парадку за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту, якія выдзяляюцца на цэнтралізаваныя мерапрыемствы ў галіне адукацыі, і іншых крыніц, не забароненых заканадаўствам.

Камандзіровачныя выдаткі педагогам і праезд удзельнікаў адпаведнага этапу конкурсу на заключныя мерапрыемствы Акцыі ажыццяўляецца за кошт накіроўваючай арганізацыі.